

ÖNB

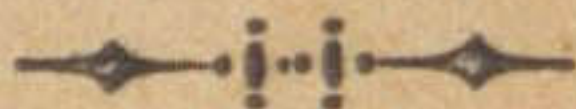
+Z145341605

Bük
pükedavödas siämik
tälö-volapükikas.

Tum'ät balid.

Dübü

Schleyer Johann Martin,
datikèl vpa.

Konstanz len Bodanlæk.

Püb büra lezenodik vpa.

1896.

(Suäm: fenigs 20).

2,039.927-A Esp-

1) Agìre è vita; ed òzio è mórte: dunön binòs lif; e nedüt binòm deil.

2) A glòria non *si* va sénza fatìka: àl famì no golòn nen töpàm.

3) A grán prométitòre pòka fède si dève: debòn kredi nemödìk siagele gretik. —

4) A grása (grassa) kucìna, povertà vicìna: kufè pinik pöf (binom) nilik. —

5) A kadér (cader) va, ki (chi) trópo (troppo) in álto sàle: ut golom al falön(i), kel xänom tu geilòi (geiliko).

6) Akva (acqua) tórbida non fa spékio (specchio): vat glumik no mekom loki (no lokom).

7) Al primo kólpo non kàde l'álbero: sukü cöpam balid bim no falom.

8) Amàto non sarài, se a te sòlo penserài: no polöfol, if otìkol te ple (len) ol (soelik; if obinol itisükik). —

9) A pàdre gvadanyatòre (guadagnatore), filio (figlio) spenditòre: fate frutele (konleadöl, sukom) son lüxamel (lüxamöl, kel lüxamom).

10) Aprile fa il fiòre, e máco (Maggio) ne a (ha) l'onòre: folul mekom flori(s), e lulul labom en stimi(s). —

11) Benké (benchè) la bucia (bugìa) sia velòce, la verità la rácúnce (raggiun'ge): soif

neverad binom(öv) vifik, verat (denò) odaspidom neveradi. —

12) Bucia (bugia) è màdre dell' in'gáno: neverad binom fat (mot) cüt(am)a.

13) Cièko è l'ókio (occhio), se l'ànimo è distráto: log binom bleinik, kü lan binom pedisipöl (*pedisipik*).

14) De' grándi e de' mórti o párla bène o tàci!: dö *gretikàls* e dö *edeilöl(an)s* uf pükolöd gudik(osis), ud seilolöd! —

15) Difénder la súa kólpa è un' áltra kolpa: jälön pöki (debi) oka binos pök telid (nulik).

16) Di mál érba non si fa bùon fièno: se yeb badik no vedom sigayeb gudik.

17) DIO ti gvardi da un ríko (ricco) impoverìto, e da un pòvero, kvánd' (quand') è áríkìto (arricchito)!: GOD plesefomös oli ta (tefü) liegan sembal pepöföl, e ta (tefü) pöfan sembal peliegöl! —

18) Domandàr non è vilania; ma l'ófrir è kortesia: begön no binos neplüt; ab(u) lofön binos plüt(ug).

19) Dòpo il fáto ónyùnò (ognuno) è bùon kónsilière (consigliere): posü dun alikan binom konsälel gudik.

20) Dòve l'òro párla, ónyi (ogni) lín'gua tàce: kö golü d(aìn) pükom, lineg alik seilom. —

21) È mèlio (meglio) dar la làna, ke (che)

la pèkora: binos gudikum givön laini, ka nimi (jipi).

22) È mèlio (meglio), éser invidiàto, ke (che) kómpasiónàto: bustados, paglötön, ka pa'keliedön. —

23) È mèlio (meglio) un uò vo óci (oggi), ke (che) domàni ùna gálina (gallina): nög bal odelo bustadom jigoke bal odelo.

24) È più fàcile far le piàge (piaghe), ke (che) sanàrle: binos nefikulikum mekön vunis, ka sanön omis.

25) (G)l'invidiòsi muóyono (muojono), ma non l'invidia: glötans odeiloms, abu no glöt. —

26) Grása kucina — màgro téstaménto: kùf pinik (bevolekom) geleadoti nepinik.

27) Il bène non è konojùto (conosciuto), se non è perdùto: no sevon gudikosi, ifno binos päperöl. —

28) Il paèse gráso fa l'uòmo pigro: län pinik mekom nedutik meni.

29) Il pásáto ed il futùro ci payon sempre mi(g)liòri, del presénte: fegolüp e füd(üp) obes aijinoms (aso) gudikum, ka atim. (O verat gretik!). —

30) Il ríko (ricco) è òro di fuòri, di déntro féro (ferro): liegan binom golüd senedò, (ab) fer linedó.

31) Il sàvio udéndo più savio divénta: sapal vedom (nogo) sapikum dubü lilön.

32) Il sospéto è il velèno dell' amicizia: lunilud binom venod flenüga.

33) Il témpo e la speriénza gènerano la prudénza: tim e plàk bevolekoms visedi.

34) Il tradiménto è amàto; ma il traditór odiàto: träten palöfom; ab (el) trätel pahetom.

35) I sáci (saggi) áno (hanno) la bóka nel kuóre; ed i máti il kuore in bóka: (els) sapals laboms mudi in lad; ed (èls) stupans ladi in mud. —

36) Kátive (cattive) lín'gve (lingue) tá(g)liano più, ke (che) spàde: linègs badik kótoms umò, ka glaföms. —

37) Kiàve (chiave) d'òro apre ónyi (ogni) pórtà: kik golüdik (de golüd) maifom yani alik.

38) Kí (chi) ben komínca (comincia), a la metà dél' òpera: aikel ubeginom gudik(o), labom (ya) lafi vob(ot)a.

39) Ki (chi) è présto a cudikàr (giudicar), presto si pénte: kel (men) binom vifik in cödätön, vifiko (i) bönidom. —

40) Ki (chi) non a (ha) danàri in bórsa, ábia (abbia) il mièle in bóka (bocca)!: aikel no labom moni in sakil, labomöd mieli in mud!

41) Ki (chi) non rísika, non ròsika: kel (aikel) no venüdom, no lefrutom (otuedom; deuto: vär níqz víl v àgen, vird níqz n àgen). —

42) Ki (chi) pàga dèbito, fa kapitàle: aikel (u)pelom debi, mekom (oke) katädi.

43) Ki (chi) pèkora si fa, lo mánca (man'gia) il lupo: aikel mekomòk jipi, kanlupaf olufidom oti. —

44) Ki (chi) t á r d i á r i v a , m a l á l ó c a (alloggia): aikel (men, kel) nakömom latò, lödom badikò.

45) Ki (chi) vuol fuòko, a (ba) da patire il fumo: (ai)kel vilom fili, mutom, sufön (i) smoki. —

46) Kuòr fórte rómpe kátiva sórte: lad kurajöfik feyagom fäti badlik.

47) Kvéli (quelli), ke (che) áno (hanno) più paròle, áno mènò fäti: èts, kel(s) labòms vòdis mödikum, laboms dunis nemödikum.

48) Kvélo (quello), ke (che) puòi far óci (oggi), non díferirlo a domàni!: utosi, kel(os)i kanol, dunön adelo, no zoigolös sui odelo!

49) L'álbero si konòje (conosce) dal frúto: sevon bimi dubü (len) frut.

50) L'ámbiziòne inèbria, al par del vino: stimisük nirom, äsliko vin. —

51) La necésità è màdre dél' invenziòne: zesüd binom fat (mot) datuvama.

52) La povertà è il prèmio déla pigrizia: pöf binòm mesèd neduta.

53) La pràtika val più della grámátika: plak bustadom teori (gramati).

54) La spàda ámáza (ammazza) molti; ma più il vino: glaf funom mödikanis; abu vin mödikum(an)is. —

55) La verità produce odio: verat bevobädödom heti.

56) La virtù senza prudenza è una bellezza senza ókyi (occhj): tug nen visedug binom jön nen lògs. —

57) La vita è seminata di spine più, ke (che) di fióri: lif(asmaveg) binom pe'besovöl (pe'besovik) umò me spins, ka me flòrs.

58) L'inyorante (l'ignorante) fortunato è insófribile: stupan läbik binom nesuflik. —

59) L'onestà è la miglior (miglior) astùzia: snatùg aibinom käf gudikün.

60) Lontano dälì (dagli) ókyi (occhj), lontano dal kuòre: fagik(o) de lògs, fagik(o) de lad.

61) L'òro govérna il móndo: golüd regom voli.

62) L'òzio è il pàdre del vizio: nedut binom fat klima.

63) Mólto e ben parlàre si tròvano di rado insieme: püköni mödikosis ä gudikosis tuvon seledò kobò. —

64) Nè fiàma senza fùmo; nè virtù senz' invidia: (sibinom) ni flam nen smòk; ni tug nen glöt. —

65) Néla (nella) prósperità temér si dève l'aversità (l'avversità): in läb muton, dredön neläbi.

66) Nisuno è mái kadùto maéstro dal cièlo: nek evelo efalòm (aso) masal de sil (sül).

67) Niun vizio sènza súp'ìzio: klim nonik (binom) nen pön(am).

68) Non dimandàre kvéla (quella) kòsa, ke (che) tu negerésti (negheresti)!: no flagolös dini et, keli (it) nesiamolöv! —

69) Non lodàr il bél còrno (giorno) inánzi sera!: no lobolös deli jönik bü vendèl!

70) Non parlàre, sènza éserè (essere) ín-ter'rogàto! e sarài più stimàto: no pükolös, nes binön pesäköl (nes pusäkön)! ed ostümon oli (ed obinol pastümöl) umo. —

71) Non può, éserè (essere) prudénte, ki (chi) non è paziénte: (ut) no kanom, binön visedik, aikel no binom sufädik.

72) Non usàre è lo stéso, ke (che) non avère: no gebön binos ötos, äso no labön.

73) Non vi è pécor (peggior) lite, ke (che) tra sán'gve (sangue) e sangve: no sibirinom feìt badikum, ka bevü blupalef(ans).

74) Odi, vèdi e tàci, se vuòi, viver in pàce!: lilolöd, logolöd e seilolöd, if vilol, lifön in püd!

75) Onor pása ríkéze (ricchezze): stim bustadom liegi(s).

76) Onyi (ogni) fatika mèrita íl sùo prèmio: vob alik digom mesedi oka.

77) Onyi (ogni) kórpo a la sua ombra: kop alik labom jadi oka.

78) Onyi (ogni) princípìo è díficile: begin alik binom fikulik.

79) Onyi (ogni) ròsa a la sua spina: rosäf alik labom spini oka.

80) Onyi (ogni) trópo è viziòso: tuikos alik binos blamik.

81) Ov' è avarizia, rénya. (regna) tristizia: aikö monäl binom, lügöf regom.

82) Parlàre, sénza pensàre, è tiràre, senza miràre: pükön, nes etikön, binos (panemos) jutön, nes ezeilön. —

83) Pàsàta la fatika, è dólce il ripòso: posü vob pedunöl, taked binom svidik.

84) Píkol préstito fa un amiko; ed un gránde fa un nemiko: prünot smalik mekom (uni) fleni; ab (un prünot) gretik mekom (uni) nefleni. —

85) Préstto e bène non si konviène: vifik(os) ä gudik(os) no balosòk.

86) Sekóndo si koltiva il kámpo, rénde i frúti: a mas ubefeilon feli, oblinom fruti.

87) Se l'invidia fóse ùna fébre: túto il móndo sarébe inférmo: if glöt binomöv fif(ip): vol lölik binomöv malädik. —

88) Si dèe, piü kontàre súla probità d'un uòmo, ke (che) sul suo curaménto (giuramento!): konfionöd umo tefü cödäl eka (mena sembal), ka tefü yul ota!

89) Sii prònto ad udire, e tárdo a parlàre!: binolöz klienik al lilön, e nevifik al pükön!

90) Skrivi le ófèse nél' arèna, ed i be-

nefìzyi nel mάρmo!: penolöd nofis in sabi,
e benotis in mabi! —

91) Spéso (spesso) kiàra (chiara) mátina a
(ha) tórbida sèra: mödnà vendel glumik sukóm
gödele klilik.

92) Spéso sóto róza frónde soàve frúto
si naskónde: mödna disü bledem pülik frut
svidik sävomok. —

93) Tàli dóbiàmo, éserè, kvàli (quali) vo-
(g)liàmo kómparìre!: soikans binobsöz, viomikans
vilobs, jinön!

94) Tal vólta un moménto decìde; e míle
áltri sòno cétàti (gettati): teldiknà timil bal
klitom; e mil votik binoms neseklik (nefrutik).

95) Tránkvílo (tranquillo) fiùme a le sùe
rive fiorite: flum takedik labom jolis florik. —

96) Una rón dine non fa primavèra: fisirit
bal no mekom florüpi.

97) Un fiór non fa gírlánda (ghirlanda):
flor bal no mekom festunemi.

98) Uno fìla, e un áltro si véste: balan
spulom, e votikan kleotomok en (kös).

99) Un tugùrio di pà(g)lia, dòve si rìde,
val più, ke (che) un palázo, dove si piánce
(pian'ge): smadomöp stolik (de stolin), kö smi-
lon, labom vóladi gretikum, ka gredomöp, kö
drenon.

100) Uòmo ávertito — mézo (mezzo) munìto:
men pakaiütöl (binom) men (ya) lafo paseföl.

Genossenschaftsdruckerei Konstanz.

U. Henyettel

57/2015

101